Vijfde Jaargang, Nummer 15 Verschijnt maandeliks 19 Augustus 1933

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Adm. Valentijnkade 2, Amsterdam-O. Postgiro No. 144698, Gem. Giro A'dam F 930
Sekretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W. In België: Tweemontstr. 124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 0,75 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0,05 per eksemplaar. Oplaag 3000 eksemplaren.

VAN HET XIIIE SAT KONGRES

Kennis en macht doen hun invloed gelden. Het 13e SATkongres was hier een bewijs van. Zelfs de pessiemisten onder de pessiemisten konden niet ontkomen aan de invloed, die van dit kongres uitging. Meer dan 600 arbeiders-esperantisten uit 16 landen namen hier aan deel. In Malmö vond reeds een voorkongres plaats, dat een goede belofte inhield. Velen geloofden niet aan een groter aantal deelnemers dan 300. Op het voorkongres in Malmö werd echter reeds bekend gemaakt, dat dit aantal zeker het dubbele zou bedragen. De ongelovigen zwegen en verheugden zich. Evenals die anderen zich eenmaal zullen verheugen omdat hun pessiemisme geen grond had, nadat zij nader met esperanto kennis zullen hebben gemaakt.
Een hartelike kennismaking vond plaats in Malmö, waar reeds een aantal deelnemers zich verzamelde. In de tuin van „Concordia" werd een avond aangeboden door de daar gevestigde esperantogroepen, maar boven alles een prachtig geslaagde bijeenkomst, gehouden in het volkspark. In de konsertzaal waren meer dan 1000 aanwezigen. Afgevaardigden uit verschillende landen brachten de groeten over en verslag uit over hun land. Treffend was het moment toen een duitse kameraad, uit „zijn land" gevlucht of beter verdreven, zijn wedervaren vertelde en rapport uitbracht over de arbeidersesperantobeweging in duitsland, die ondanks alles toch leeft en waarin de kameraden onderling met gevaar voor eigen leven en dat van hun familieleden, echter een nauw kontakt onderhouden. Hij herdacht die kameraden, waarvan men met zekerheid kon zeggen, dat zij zich in de konsentratiekampen bevinden of mogelik niet meer tot de levenden behoren, waarmede men ondanks alle pogingen echter geen kontakt kon krijgen, noch hun adres of verblijfplaats kent.

In het volkspark van Malmö werd echter getuigd van de draagkracht van onze beweging. Geslaagd in elk opzicht.
Stockholm, de kongresplaats, plaats van luister, natuurschoon en zeldzame architektuur, maar ook een plaats die getuigt van het werken van onze zweedse kameraden op het terrein van de arbeidersbeweging.
Stockholm, binnen uw veste schalde de internationale in het esperanto, in de gouden zaal van uw gebouw, van het stadhuis. Binnen uw muren ontvingt ge de gasten uit 15 andere landen, arbeiders-esperantisten, op een wijze, welke getuigt van het geloof in onze beweging, van geloof in de arbeidersbeweging. In de ontvangst schuilde de kracht van het niet te weerstaan optiemisme, van diens groeiende kracht. In dit gebouw vond de ontvangst plaats der gasten door de 1e raadsvoorzitter, kam. Knut Tangdahl, namens het gemeentebestuur. Onder diens persoonlike leiding vond een rondgang plaats door het stadhuis. Een maaltijd, door het gemeentebestuur aan de kongresgangers aangeboden, vond in deze zaal plaats.
Vrijdag 4 Augustus was de ontvangst van de karavaan uit Malmö. Met een algemeen „Fratoj al Sun" vond de eerste kennismaking plaats. Buiten het station een legertje van fotografen. Daarna de akceptejo, waar men de nodige inlichtingen verkreeg. Een tot in de puntjes uitgevoerde voorbereiding deed alles op rolletjes gaan. Hotels, pleegouders, restaurants en alles wat daarbij behoort, passeerden de revue. 's Avonds een algemene vergadering van de arbeiders-esperantogroep, waartoe de reeds aanwezige kongresgangers eveneens uitgenodigd waren. Hier sprak kdo J. Pech uit Tsjecho-slowakije over zijn reisindrukken in verschillende landen. Een gemeenschappelike koffietafel zorgde voor de rest. De geest van kameraadschap had zijn intrede gedaan en zijn stempel gedrukt op het gehele kongres.
Alle biezonderheden van het kongres te beschrijven eist te veel ruimte en wat het kongres betreft zal men in „S-ulo" een uitvoerig verslag kunnen lezen. We bepalen ons dus slechts tot dat, wat de algemene geest van het kongres betreft. En dit was in één woord „kameraadschap".
De Laborista Altlernejo Esperantista was een sukses. Het ligt in de bedoeling de lezingen in brosjures uit te geven. Een ieder zal dus in de gelegenheid zijn hiermede kennis te maken.
's Zaterdagsavonds de interkonatiĝ-vespero in Berns. Gemeenschappelike maaltijd, zang van het koor „Kantobirdaro", begroetingen aan en van de „buitenlandse" kameraden. Een avond die lang in het geheugen zal blijven.
Waarlik overal om ons heen laat zich de invloed der arbeidersbeweging voelen. Zweden, het land der demokratie, bekritiseerd door alles wat zich tegen de arbeidersbeweging richt, doch ondanks alles is het stempel der arbeidersbeweging gedrukt op het openbaar en geestelik leven.

Zondags de demonstratie naar Skansen, redevoeringen in het esperanto van kameraden uit diverse landen, alles vertaald in het zweeds. Luidspreekrs zorgden, dat ieder het kon verstaan. Ekskursies in het interessante park Skansen, waar het zweedse volk alles verzamelt wat haar kultuur, beschaving en bewoners betreft en voortbrengt.
's Avonds de feestavond in het konsertgebouw en offisieel is dan het kongres geopend.
Het kongres kenmerkte zich door een ware kameraadschappelike geest. Nadat de kongresvoorzitters en protokolantoj gekozen waren, brachten verschillende aanwezigen rapport uit over de vorderingen in de verschillende landen. Zonder uitzondering werd gesproken over vooruitgang der

HOE HET I.V.V. KONGRESSEERT.

Twee dagen verloren door vertalingen.

Het kongres van het IVV is weer achter de rug. Vertegenwoordigers der vakbeweging van verschillende landen waren aanwezig en „luisterden" als gewoonlik naar de verschillende sprekers, vier dagen lang. Waarvan twee dagen volkomen nutteloos. En dat waar toch de tijd van organisatiebestuurders kostbaar is. Altans beter gebruikt kan worden.

Twee dagen gingen verloren door „noodzakelike" vertalingen.

Waarom noodzakelik? Omdat nu eenmaal de meesten niet voldoende talen kennen.

Waaruit volgt, dat het kongres van de wel-talen-kenners ook al geen nut heeft, zo min als het hen zelf voordeel brengt. Want vertaald moet er toch worden.

Het is wel gezellig, dat een deel zit te luisteren naar iets, wat ze niet verstaan en een ander deel nog eens of meermalen hetzelfde hoort in andere talen. Of wel deze laatsten verlaten, omdat ze het toch al gehoord hebben, het kongres, hetgeen daar ook al geen goed aan doet.

Van enige praktiese wenk om hieraan een einde te maken, lazen we in het krantenverslag niets.

De afgev. Lindley (Zweden) bepleitte sentralisatie, waardoor veel bespaard zou kunnen worden op hetgeen tans voor vertalingen wordt uitgegeven.

Of wel enige aandacht besteed is aan het gebruik van Esperanto, waardoor **alles** bespaard zou kunnen worden op vertalingen, weten we niet.

We vermoeden van niet.

Maar laat men dan ook niet klagen, zo als nu weer, over het feit dat men tijd te kort komt om behoorlik te kongresseren.

★

Waaruit incidenten voorkomen.

Zo kon het gebeuren, dat de fransman Jouhaux een reprimande uitdeelde aan genoemde Lindley, die grappen zou hebben verkocht over de franse kameraden.

Echter had Lindley frans gesproken, een voor hem vreemde taal, waardoor men, volgens de voorzitter, licht komt tot uitlatingen, die anders bedoeld zijn, dan ze gezegd worden.

Hierdoor komt weer duidelik tot uiting hoe bevoorrecht zij zijn, wier taal als kongrestaal geldt, waardoor de anderen ten achter gesteld zijn.

★

Een kongres zonder vertalingen!

We zouden het wel willen uitschreeuwen, het **kan** anders. Komt toch eens op de esperantistenkongressen. Ziet en hoort eens zelf hoe het daar toe gaat. Gelijktijdig met het IVVkongres vond te Stockholm het dertiende kongres der arbeidersesperantisten plaats. Daar geen vier dagen kongresseren, waarvan de helft verloren gaat. Daar geen organisatiebestuurders met talenkennis die elkaar niet verstaan, maar arbeiders uit zestien landen, die elkaar **wel** verstaan, waarvoor geen enkele tolk, geen vertaling nodig is, omdat hun devies was: niet praten, maar doen!

Zij allen, gelijk duizenden met hen, leerden en gebruiken nu één taal, het Esperanto.

Grote en machtige organisaties kunnen daar een voorbeeld aan nemen en zich schamen, dat ze dit zelfs nog niet konden bereiken.

En derzelver leiders praten en zeuren maar, jaar in en jaar uit, over het ongemak van en het tijdverlies door de veeltaligheid, voor de oplossing waarvan ze echter niets doen.

★

Bij de anderen hetzelfde.

Denken we nu niet dat het zo alleen is in de arbeidersbeweging. Ho, nee. Dat komt in de beste families voor. Zien we slechts het plaatje, waarop twee oseaanvliegers staan afgebeeld, n.l. Post en Balbo, die in enkele dagen vele taalgebieden doorkruisen, maar het niet verder kunnen brengen dan tot een enkele handdruk, omdat ze elkaar niet kunnen verstaan, want Balbo kent niet „de wereldtaal" engels.

---

beweging. In verband met de oprichting van ISE brachten bijna allen hun teleurstelling onder woorden en werd de oprichting hiervan ten sterkste afgekeurd. Daarna werden de verslagen behandeld. Het nieuwe PK gekozen, de zetel van SAT zal in Parijs blijven, enkele nieuwe leden zullen in het PK zitting nemen. Kdo Lanti's besluit om af te treden stond vast.

Een resolutie tegen het hitlerregiem werd met algemene stemmen aangenomen. De interne zaken hadden ieders aandacht en zeer zeker was dit kongres een opbouwend kongres. De basis voor de werkzaamheden in de toekomstige jaren werd gelegd. Het slot met een algemeen gezongen internationale was een waardig besluit van een in krachtige harmonie samenwerkende geest van kameraadschap, zoals helaas in de laatste 3 of 4 jaar niet heeft plaats gevonden.

De sosialistiese fraksie heeft een resolutie aangenomen, waarin zij zich uitspreekt tegen de oprichting van ISE. Zij kant zich tegen ISE, die zich op het terrein van de fraksies begeeft en zo de eenheid en discipline onder de partijgenoten bedreigt. De resolutie zal in „S-ulo" verschijnen en aan de offisieele instanties der 2e internationale worden toegezonden. A. V.

Wie in Genève regeren?

Dat zijn de mannen van de grote taalgebieden, zegt de zweedse publisist Sven Backlund, die reeds 12 jaar als tolk werkzaam is te Genève. Vandaag zegt men in Genève niet wat men **wil,** maar wat men **kan** uitdrukken. Het is immers voor een fransman heel gemakkelik geestige toespelingen te maken, maar wat kan een zweed in die voor hem vreemde en moeilike taal bereiken?

Aldus Sven Backlund en hij vervolgt; Esperanto zou verandering brengen in die toestand. Nu gebeurt het wel, dat bijv. een japanner, in een gewichtige politieke diskussie, plotseling voortgaat in zijn eigen taal en een vloed van japanse woorden over zijn hoorders uitgiet, die daar dan als stommen bij zitten.

Nu komen gedelegeerden niet naar de internationale konferenties, omdat zij de voortreffeliksten zijn in hun vak, maar eenvoudig omdat zij meer talen kennen.

Internationaal leven, internationale vragen hebben een internationale taal nodig, met een wijdse internationale geest. Ergo Esperanto.

Tegen Esperanto bestaan slechts twee argumenten meent hij: vooroordeel en domheid.

Onze „internationalisten" mogen de woorden van deze ingewijde in hun oren knopen!

Vreemde talenkennis

Zal de nood mij op mijn oude dag nog dwingen om Esperanto te leren?

Ik zat gisteravond in een gezelschap, dat in het engels konverseerde. Er werd engels gesproken met een noors, een yankee, een fries en een nederlands aksent, verder werd er engels gezwegen in alle talen. Het gesprek vlotte als de torenbouw te Babel na de spraakverwarring. Een professor in idioom en aksent zou te gast gegaan zijn. Ik betrachtte mijn plicht als gastheer, door een mop te lanseren. Eerst vertalen, dan spreken! In gezelschap van vreemdelingen moet men wel bezinnen, voor te beginnen. Een vertaling van een mop is buitengewoon moeilik. Ik waag het erop, begin met twee woorden engels en daar een mop vlot gegeven moet worden spreek ik, na het moeilike engelse begin, verder nederlands. De mop was uitstekend, maar ging voor de meesten door de taalhutspot verloren. Een paar lachten, de anderen deden alsof ze lachten, een keek verwonderd en begreep niet, waarom er gelachen werd.

Nu ben ik vast besloten, als ik er toe kom, in mijn nadagen nog iets aan te leren, dan is het Esperanto.

J. A. B. (in de Bl. Vaan.)

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

ESTIS -ATA OF ESTIS -ITA.

Dit onderwerp *estis -ata* of *estis -ita* is al eens in O. T. behandeld, maar op een andere wijze, dan we het heden zullen bezien. Bij de bespreking van de samengestelde tijden hebben we gezien, dat de uitgang *ata* gebruikt wordt, als in het nederlands het hulpwerkwoord *worden* voorkomt, en *ita*, als het hulpwerkwoord *zijn* is, b.v.:
Het boek **werd** *gelezen* = *La libro estis leg***ata**.
Het boek **was** *gelezen* = *La libro estis leg***ita**.
Dit middeltje, *worden* of *zijn* geldt voor ons nederlanders. Doch niet alle talen hebben voor deze betekenissen hulpwerkwoorden. Waar wij ons dus, als we slechts bovenstaand middeltje toepassen, nooit kunnen vergissen in de uitgangen *ata* en *ita*, doen sommige volkeren gemakkelik, daar zij verplicht zijn zonder deze wijze van oplossing, de moeilikheid te overwinnen alleen door haar logies te beschouwen.
Zo komt het dan ook, dat men in literatuur en kranten dikwels *estis -ita* vindt waar dit klaarblijkelijk *estis -ata* moet zijn. En het zijn vooral fransen en slaviese volken, die deze fout maken. Nu vraagt ge u misschien af, waarom dan een zaak te bespreken, die juist voor ons, nederlanders geen grote moeilikheden oplevert. Wel; juist de laatste tijd is in verschillende Esp.-bladen dit onderwerp van verschillende kanten bezien, en levendige diskussies kan men lezen in „Heroldo de Esperanto", „Lingva Kritiko", „Bulgara Esperantisto" en „Kristana Gazeto". Het bleek nu, dat lang niet allen het er over eens waren, dat ons *worden*, b.v. in: *Het boek* **werd** *gelezen*, vertaald moet worden: *La libro estis leg***ata**, maar dat men hier zou vertalen: *La libro estis leg***ita**. Hetgeen voor ons nederlanders dus zou zijn: *Het boek* **was** *gelezen*.
Het ligt voor de hand, dat sommigen onzer lezers aan een en ander zijn gaan twijfelen, en nu niet presies meer weten, waaraan zij zich te houden hebben. En al zijn zij niet overtuigd van *estis -ita*, zich toch misschien niet kunnen verklaren, waarom in genoemd geval niet *ita*, maar *ata* de enig juiste vertaling is. Deze twijfel is mij gebleken uit hetgeen enkele lezers mij hieromtrent vroegen. Ik acht het dus op z'n plaats, ook in O. T. het *ata- ita*-vraagstuk te bezien, en wel van een heel andere kant, dan men tot nu toe in genoemde bladen heeft gedaan.
Is het niet opmerkelik, dat men wel twijfelen kan tussen de **lijdende** vormen *estis -ita* en *estis -ata*, maar dat men nooit enige twijfel voelt tussen de **bedrijvende** vormen *estis -inta* en *estis -anta*? En ook, dat deze twijfel alleen de **verleden** tijd geldt, dus met *estis*, en nooit de **tegenwoordige**, met *estas*?
Bedrijvende en lijdende vormen staan in Esp. simetries tegenover elkaar:
estis -anta — estis -ata,
estis - inta — estis - ita.
Het spreekt dus vanzelf, dat, als we in een bedrijvende zin zeggen: *Li estis ferm***inta** *la pordon*, dat de hierbij aansluitende lijdende zin luidt: *La pordo estis ferm***ita**; en evenzo *ferm***anta** en *ferm***ata**.
Nu meen ik, dat de oorzaak van de twijfel en de verkeerde opvattingen van vele niet-nederlandse esperantisten is gelegen deels in onlogiese vormen in de respektievelike landstalen, deels in het volgende:
Hoe simetries Esperanto ook is, toch heeft het, evenals de nationale talen, meer bedrijvende dan lijdende vormen van het werkwoord. Die bedrijvende vormen, die het meer heeft, zijn de enkelvoudige tijden. Er bestaan immers geen enkelvoudige lijdende vormen! Hieruit volgt konsekwent, dat één enkelvoudige en één samengestelde bedrijvende vorm samen één samengestelde lijdende vorm naast zich hebben, en niet ieder een afzonderlike vorm. We kunnen het siesteem dan als hieronder voorstellen:

Bedrijvend:	Lijdend:
legas / *estas leganta*	*estas legata*
estas leginta	*estas legita*
estas legonta	*estas legota*
legis / *estis leganta*	*estis legata*
estis leginta	*estis legita*
estis legonta	*estis legota*
legos / *estos leganta*	*estos legata*
estos leginta	*estos legita*
estos legonta	*estos legota*

Het is onbetwistbaar, dat *ata* de lijdende vorm is van *anta*, *ita* van *inta* en *ota* van *onta*. Zegt men: *Li estas leg***anta** *la libron* dan zegt men in de lijdende vorm: *La libro estas leg***ata**. Hieraan zal niemand twijfelen. Maar juist omdat men de uitgang *anta* zo weinig gebruikt en daarvoor in de plaats een enkelvoudige tijd toepast, kan de twijfel ontstaan.

Wat de pot schaft

Gemak en last van talenkennis bij de studie van Esperanto. II.

Hoe onze eigen en vreemde talen ons parten kunnen spelen als we voorbijgaan, dat elke taal haar eigen karakter heeft en niet een woordelike weergave is van een andere taal, toont ons een verslag van een eksamenkommissie voor moderne talen.
Wij lezen daar, dat vele kandidaten de Nederlandse handelstermen **woordelik** in het Frans, Duits en Engels vertalen, terwijl in deze talen voor die termen afzonderlike uitdrukkingen bestaan; dat bij het Duits de gelijkenis van deze taal met de Nederlandse zeer verleidelik blijkt te zijn en dat men zich bij het Spaans vaak laat leiden door enige overeenkomst van deze taal met het Frans en spaanse zinnen bouwt naar frans model. Last van talenkennis!
Tot welke zonderlinge opvattingen men daardoor soms komt, spreekt uit het volgende:
„Ik voel heel veel voor het ideaal van de esperantisten," zei mij eens een onderwijzeres — „en ik zou de taal ook graag willen leren, maar dat **la** van jullie vind ik zo onnatuurlik!"
„La" onnatuurlik?" vroeg ik. „Wat bedoelt U daarmee?"
„Nou, jullie spreken van „**la**" patro en „**la**" frato! Hoe kwam die Zamenhof erbij, **la** patro! Gewoonweg belachelik!"
„Waarom is dat belachelik, juffrouw?"
„Nou, mijn taalgevoel verzet zich daartegen: in het Frans zegt men toch niet „**la** père en **le** mère! Dat klinkt idioot!"
„Ja, maar Esperanto is geen Frans...."
„Ja, maar toch...."
„Luister eens, juffrouw, waarom zegt U in het Nederlands **het** paard en **de** bank **en** niet **de** paard en **het** bank? Omdat uw taalgevoel dat zegt? Onzin! U hebt dat in Uw kindsheid zo geleerd en **de** paard en **het** bank klinkt U nu vreemd in de oren. Maar een vreemdeling, die Nederlands leert, leert met hetzelfde gemak **de** paard en **het** bank als **het** paard en **de** bank, daar vindt hij niets belacheliks in. Als U het niet ànders geleerd had, sprak U heel gewoon van **la** père en **le** mère...."
„Nee, nee, dat is niet waar, dat kan niet!"
„Ik zal U eens wat zeggen, juffrouw: Uw kennis van het Frans is geen gemak voor U om een andere taal te leren. U hebt er last van...."
Zelfs onder goede esperantisten komt dit verschijnsel voor. In „Literatura Mondo" van Augustus 1932 verhaalt de bekende Esperanto-schrijver Jean Forge van een gesprek, dat hij had met Stellan Engholm, de vertaler van „Per balono al la poluso". Wij laten een gedeelte, dat op ons onderwerp betrekking heeft, hier volgen:

— — — — — — — — — — — — — — —

„Dus volgens U is Esperanto een zelfstandige literaire taal" — zegt Forge — „maar voelt U bij het schrijven soms niet haar kunstmatigheid, haar gemaaktheid? Bijvoorbeeld de vele voor- en achtervoegsels verminderen naar mijn gevoelen, de literaire kracht der taal. Woorden als: malami, varmeta, malvarmega, malhela enz. hebben dikwels een afzonderlike uitdrukking of term in de nationale talen; zij zijn om zo te zeggen „bleker" in Esperanto dan in de nationale taal. Het schijnt mij dikwels — ik heb enige desbetreffende proeven genomen — dat een goed vertaalde tekst uit Esperanto in 'n nationale taal in zijn vertaalde vorm meer tot het gevoel spreekt dan in zijn oorspronkelike vorm."
„Dat voel ik niet" — werpt Engholm tegen — „maar wij moeten niet vergeten, dat wij nog aan het begin van het literaire Esperanto staan. De taal is nog te weinig in de praktijk gebruikt en daarom zijn de woorden nog niet zo diep in het gevoel der esperantisten doorgedrongen, zoals dat het geval is met een nationale taal die dageliks gebezigd wordt...."
„Ik begrijp het" — onderbreekt Forge — „U hebt gelijk, men gebruikt Esperanto te

Vragen we ons eerst af, waarom de uitgang **anta** zo weinig gebruikt wordt. Omdat die betekent, dat een werking voortduurt; men is ergens mee bezig; dit heet progressief. In 't nederlands zegt men dan gewoonlik: *aan 't lezen, aan 't werk, zit te schrijven, staat te praten* enz. = *estas leganta, laboranta, skribanta, parolanta.*
Heeft *anta* de betekenis van voortduring der handeling, dan heeft *ata* die als lijdende vorm van *anta* ook. Zeggen we dus: *Li estis leganta la libron,* dan bedoelen we, dat hij zich met het lezen een tijd lang bezig hield. De lijdende vorm hiervan is: *La libro estis legata.* En nu hecht men aan deze lijd. vorm ook de betekenis van enige duur.

Maar nu:
De enkelvoudige tijden hebben geen eigen lijdende vorm naast zich, die óók enkelvoudig is. Zij hebben dus een samèngestelde lijdende vorm naast zich, die er weliswaar volkomen aan beantwoordt, maar die tevens de lijdende vorm is van een andere (samengestelde) bedrijvende vorm.

Een voorbeeld:
Li legas la libron (bedr.) heeft als lijd. vorm: *La libro estas legata de li.* Maar: *Li estas leganta la libron* heeft als lijd. vorm presies dezelfde zin: *La libro estas legata de li.* En waar nu die ene lijdende vorm moet beantwoorden aan twee bedrijvende, die natuurlik allebei recht van bestaan hebben, d. w. z., elke vorm een bepaalde betekenis heeft, vermoed ik, dat bij vele niet-germaanse esperantisten aan *estis legata* alleen de betekenis wordt toegekend van de lijd. vorm van *estis leganta,* terwijl vergeten wordt, dat *estis legata* tevens de lijdende vorm is van *legis.*
Zeggen we: *Li legis la libron,* dan denken we niet aan voortduring der handeling. De lijdende vorm hiervan is: *La libro estis legata de li;* en, ofschoon hier *ata* is gebruikt, hechten we hier nu ook geen voortduring der handeling aan:
We krijgen dus naast elkaar:

Li estas leganta (voortduring)
Ĝi estas legata („) en

Li legas (geen voortduring)
Ĝi estas legata („ „)

Nu is het wel opmerkelik, dat de fouten, die door vele buitenlandse esperantisten gemaakt worden, alleen in de **verleden tijd** voorkomen. Men zal **niet** verkeerd vertalen:
Het boek wordt gelezen als: *La libro estas leg***ita**; maar wel: Het boek werd gelezen als: *La libro estis leg***ita**, waar het toch in beide zinnen **ata** moet zijn. Immers, het enige verschil tussen: *Het boek* **wordt** *gelezen* en: *Het boek* **werd** *gelezen* is de tijd van het hulpwerkwoord *worden* (*wordt* = *est***as** en *werd* = *est***is**). Presies hetzelfde als tussen: *Het boek* **is** *gelezen* en: *Het boek* **was** *gelezen* (*is* = *est***as** en *was* = *est***is**). In de twee laatste zinnen is het deelwoord in beide gevallen *leg***ita**; in de twee eerste zinnen dus in beide gevallen ook *leg***ata**.
Hoe absurd de argumenten voor *estis -ita* in plaats van *estis -ata* zijn, blijkt uit de redenering van de redakteur van „Bulgara Esperantisto" die beweert, dat b.v.:
La pordo estis fermata de lijd. vorm is van: *Oni ferm***adis** *la pordon.*
Onzin natuurlik, want hebben we *ad* in de bedr. vorm, dan krijgen we dat ook in de lijdende, dus:
*Oni ferm***adis** *la pordon* en: *La pordo estis ferm***ad***ata.* Ik ben wel nieuwsgierig te weten, wat de red. van B. E. nu als bedr. vorm van *La pordo estis ferm***ad***ata* zou noemen. Misschien: *Oni ferm***adad***is?*
Zo kunnen we doorgaan tot in 't oneindige!
Deze misschien wat lange uiteenzetting wil ik besluiten met een voorbeeld van T. Jung in „Lingva Kritiko", dat zo duidelik en logies is, dat het voor ons nu wel moet vaststaan, dat dit de enig juiste vorm is; en alle redenering van het tegendeel voortspruit uit de invloed van eigen landstaal, waaraan men zich blijkbaar niet onttrekken kan, en uit bovengenoemd feit, dat in Esp. twee bedrijvende vormen samen één lijdende naast zich hebben.
Ziehier het voorbeeld:
1. *Sinjoro intenc***as** *eniri domon.*
2. *(Sed) ta pordo est***as** *fermita* (is gesloten).
3. *La sinjoro sonorig***as**.
4. *La pordo est***as** *malfermata* (wordt geopend).
5. *La sinjoro enir***as**.
6. *La pordo ree est***as** *fermata* (wordt gesloten). (Vervolg pag. 119).

DEMANDEJO.

Dem.: Kia estas la traduko de jena frazo: „De hersenen zijn de zetel en het orgaan van het denkvermogen; haar grootte, vorm, ontwikkeling, de wijze harer samenstelling in het geheel en in de onderdelen, staan in bepaalde verhouding tot de grootte en de kracht van haar verrichtingen".
Resp.: „La cerbo estas la ejo kaj la organo de l' racio (penskapablo); ĝiaj grandeco, formo, evoluo (disvolviĝo), la maniero de ĝia konsisto ĝenerale kaj en la detaloj, iaproporcie rilatas al la grandeco kaj la forto de ĝiaj funkcioj". G. J. D.

---

weinig in de praktijk! Wij moeten leren rechtstreeks in de taal te denken en te voelen; voornamelik de oorspronkelike schrijver moet zich geheel los maken van zijn eigen taal."
Wat Forge voelt bij woorden als **malami, malvarma, malbona** enz., is niet anders dan verbeelding, door zijn eigen of vreemde talen veroorzaakt. Voor wie de taal vaak in het dageliks leven moet gebruiken, roepen de woorden **malvarma, mallonga, malami, malamiko** dadelik het begrip op, dat ze voorstellen en niet zoals sommige Literatura Mondo-schrijvers beweren: eerst **ami** en pas daarna **malami,** eerst **amiko** en dan pas **malamiko,** enz. en er is geen enkele reden deze „mal-vortoj" door andere te vervangen. Men moet eenvoudig — zoals Forge en Engholm konkluderen — de taal dageliks gebruiken, waardoor zij één wordt met ons gehele verstands- en gevoelsleven. Dan leven wij in de taal en de taal leeft in ons. En dat geldt van elke vreemde taal, die men leert.

Ja, onbevangen te blijven tegenover de vreemde taal blijkt wel verre van gemakkelik te zijn. De voorstanders van de direkte onderwijs-metode hebben dit goed begrepen. Bij het onderricht in de vreemde taal negeren zij de moedertaal van de leerling door het gedachtebeeld of begrip rechtstreeks in de te leren taal weer te geven. Zo leert een kind immers ook de taal van zijn moeder! Juist! Maar.... laat ons ook hiervan geen „idolo" maken, want **presies** hetzelfde is het niet! Een kind, dat op moeders schoot Nederlands leert, kent nog geen andere taal, die hem tot last kan zijn, is dus een onbeschreven blaadje papier. Maar iemand, die een vreemde taal leert, heeft zijn velletje niet meer schoon, want hij kent reeds een taal, zijn moedertaal, en die komt, ook als hij volgens deze metode geleerd heeft, nu en dan om de hoek kijken, ofschoon misschien in mindere mate dan na de gewone metode. Maar ook in een ander opzicht moeten we er geen „idolo" van maken, dat grondige kennis kennis van de moedertaal het leren van Esperanto vergemakkelikt, want dikwels blijkt ook het omgekeerde waar te zijn, n.l. dat men juist door de studie van Esperanto een beter inzicht in zijn eigen taal krijgt. En het zijn niet de eersten de besten die dit hebben verklaard. Onderwijzers, die voor de hoofdakte studeerden hebben ervaren, dat hun kennis van Esperanto van heel veel nut was hij hun studie van 't Nederlands. En hoevelen zijn er niet onder ons, arbeiders, die totaal **zonder** enige grammatikale kennis van hun eigen taal tòch esperantisten geworden zijn! Ook hier is het niet zelden andersom: de logiese bouw van het Esperanto wekt bij hen belangstelling voor het Nederlands, waarmee ze het onwillekeurig gaan vergelijken. Hun Esperantostudie heeft o.m. deze opvoedende invloed, dat zij uit hun machinaal gepraat van-elkedag er toe gebracht worden zich rekenschap te geven van hetgeen ze zeggen en zo komen ze er vanzelf toe zich ook te gaan toeleggen op het Nederlands. Deze eigenschap van het Esperanto is waarlik niet de minst belangrijke!

We kunnen zeggen, dat ieder onzer met enige taalkenis is „behept", die hem bij de studie of de toepassing van een andere taal meer last dan gemak bezorgt. Door ons meer en meer tot het Esperanto te wenden, kunnen we ons langzamerhand van deze last afhelpen. Esperanto beoefenen in de praktijk, veel lezen van goede schrijvers, ons hun stijl en uitdrukkingswijze inprenten, met onze geest er geheel in doordringen, zodat we ons de taal werkelik „eigen" maken — ziedaar de weg om een volmaakt esperantist te worden, aan wie men niet kan merken tot welke nationaliteit hij behoort. Natuurlik is dit 'n ideaal, en terecht zegt kdo Lanti in zijn „Vortoj" (blz. 24), dat tot zulk een volmaakt gebruik van de taal „alleen zij in staat zijn, die in merg-en-been ,sennaciuloj' zijn, mensen, die nu niet bestaan".
Wat niet wegneemt, dat we er onophoudelik naar moeten streven! F. F.

(Vervolg van pag. 118).

7. *(Nun) ĝi est***as** *ree fermita* (is gesloten).

Dit alles staat, zoals men ziet, in de tegenwoordige tijd. Zet men dit gebeuren nu in de verleden tijd; vertelt men dus wat er gebeurd is, dan zullen alleen de werkwoordsuitgangen *as* de vorm van de verleden tijd = *is* aannemen; de overige uitgangen, **dus ook van de deelwoorden** blijven dezelfde:

1. *Sinjoro intenc***is** *eniri domon.*
2. *(Sed) la pordo est***is** *fermita* (was gesloten).
3. *La sinjoro sonorig***is**.
4. *La pordo est***is** *malfermata* (werd geopend).
5. *La sinjoro enir***is**.
6. *La pordo ree est***is** *fermata* (werd gesloten).
7. *(Poste) ĝi est***is** *ree fermita* (was gesloten).

Houdt men aan de stelling vast, dat in de zin 4 en 6 van de verl. tijd niet *estis -ata*, maar *estis -ita* gebruikt zou moeten worden, dan is er geen onderscheid meer tussen zin 6, waar de handeling nog plaats vond, en zinnen 2 en 7, waar de handeling als afgelopen wordt beschouwd en alleen van een toestand na die handeling sprake is.

LA GVIDILO EN KONVERSACIAJ VESPEROJ. VI.

18. Kiam stariĝis la Delegitaro por alpreno de Lingvo Internacia? Kiuj iniciatis ĝin? Kio estas la celo de tiu Delegitaro? El kio konsistis la Delegitaro? Kion publikigis s-roj Leau kaj Couturat? Kiel ili juĝis pri E? Kiu devis elekti la mondlingvon? Ĉu la Internacia Asocio de Akademioj opiniis sin kompetenta por tio? Kiel okazis post tio la elekto de la Komitato? Kiom da membroj ĝi havis? Kiuj estis la sekretarioj? Kiu E-isto estis en la Komitato? Kiom da kunsidoj okazis? Ĉu ĉiuj anoj ĉeestis?
Kion faris la aŭtoroj de la diversaj mondlingvaj projektoj? Ĉu Z defendis E? Kiu anstataŭis lin? Ĉu de Beaufront estis nova E-isto? Kion decidis la Komitato? Kiun lingvon ĝi rekomendis? Kiun kondiĉon havis la Komitato? Ĉu la decido de la Komitato plaĉis al la E-istoj? Kion pensis la E-istoj? Kiu montriĝis poste esti la aŭtoro de proponitaj reformoj? Kion decidis la E-ista Lingva Komitato? Kion faris la Komitato (de la Delegitaro)? Kiel nomiĝis la nova lingvo? Kiun revuon aperigis la Komitato? Ĉu la lingvo Ido jam estis perfekta? Ĉu multaj E-istoj transiris al tiu nova lingvo? Ĉu ĉiuj Idistoj restis fidelaj al Ido? Ĉu Ido estis la lasta internacia lingvo? Ĉu la diversaj lastjaraj lingvoprojektoj multe diferencas de E? Kion oni povas konkludi el tio?

Kontraŭ ISE.

Ankaŭ nia sveda fratorganizo direktas sin kontraŭ la starigita ISE. Ni ne miras pri tio, ĉar ni scias ke la sveda LEA favoras al SAT, kiel montriĝas ankaŭ la aranĝo nunjare en Svedio de la SAT-kongreso. Speciale trafis nin en Svenska Arbetar Esperantisten malferma letero titolita „kie la mondrigardo mankas" de John Johansson, kiu estas redaktoro de la socialista ĵurnalo en Svedio. En ĉi tiu letero li turnas sin al la aŭstraj kamaradoj kaj skribas, ke en lia memoro la dato en kiu ili fondis la novan internacion, restas kiel hontinda tago, ĉar li neniel povus imaĝi al si, ke la socialistoj de Aŭstrio, „de kiuj ni svedoj tiom lernis pri socialismo, ĝis tia grado perdis sian prudenton ke ili volis entrepreni kontraŭorganizon de la jam ekzistanta internacia laborist-esperantista SAT-organizo" kaj li finas post lia pritrakto: „kian etiketon doni al vi post la fondo de ISE mi ne scias, tamen ne la demokratan, ĉar ĝin vi piedfrapas sub viaj botoj. Gekdoj! Mi proponas al vi ke vi nuligu la fondon de la nova ISE, kiu absolute ne havas kaj ne havos ekzistrajton. La laboron kiun vi per ĝi volas fari, ni eĉ pli bone povas fari en niaj socialdemokrataj enlandaj organizoj. Miaflanke mi tamen per miaj fortoj kontraŭlaboros ĝin, malgraŭ ke mi estas sampartiano kun vi."
En tiu kontraŭagado nia Federacio en la nederlandlingva regiono staras flanke de SLEA kiuj trovos subtenon certe ĉe pli multaj.

La folioj falas de la SAT-arbo konkludas „La Socialisto" ĉar la franca LEA pro la tro altaj kostoj nun ne akceptis la proponon liveri „Sennaciulon" al siaj anoj. Sed kial ĝi ne informis al siaj legantoj ke fakte la foliaro kreskis, ĉar **nia** Federacio ja decidis favore al liverado de Sennaciulo, kion la red. de La Socialisto povis trovi sur la sama paĝo de Senn. No. 405! Ĉu honeste?
Motivon por praviĝi la starigon de „internacio" ni trovis en letero de unu el la starigintoj, nome ke en nia Federacio estas delegitoj kiuj reprezentas la sekciojn, ke tiuj sekcioj formas distriktojn por pli bone direkti la laboron. Ni do ne estas konsekvencaj, se ni ne akceptas la saman modelon internaciskale. Sed kio taŭgas por unu lando aŭ lingvoregiono, tio tial ne estas ankaŭ ĝusta por la tuta mondo. Ni jam sufiĉe klarigis, ke estas pli da kialoj kiuj kontraŭstarigas nian Federacion tiel al ISE kiel al IPE.
Por atingi ion enlande por esperanto kunigo de samlandanoj restas provizore necesa. Por atingi rezultojn por esperanto nenecesas imiti malfortajn internaciojn. Tiu internacia kunligo estas por neesperantaj organizoj necesa, ankaŭ ĉar la „internacioj" apogas sin sur naciaj organizoj kiuj unue atendas kaj akcentas sian nacikadran movadon. Sed ĉar la esperantistoj **povas** ignori la landlimojn ili jam ne bezonas kalkuli pri ili, do ne bezonas sin organizi laŭ land- aŭ lingvolimoj kaj tiun novan eblon ili tute eluzu.
Kia organizformo estiĝus en SAT se ne ekzistus landaj asocioj aŭ kio okazus se SAT havus dekmilojn da membroj, tio estas demando pri evoluo.
Oni ne regule diru ke nur tiuj kiuj havas monon povas viziti SAT-kongreson. Ni ja bone scias ke ĝi laŭvice en ĉiuj landoj povas okazi, sekve de diverslandanoj de tempo al tempo povas estis vizitata. Sed kiom da „malriĉuloj" povos viziti kongresojn de ISE, kiuj laŭ la statuto de ISE okazos eĉ nur **ĉiun duan** jaron?
Kaj kiom da delegitoj venos? Laŭ la sama statuto iu sekcio (landa) povas sendi po unu delegiton por ĉiuj 100 membroj. Ekde 500 membroj por ĉiu ducento da membroj.
Kiu asocio de malpli ol cent membroj povas elspezi la kostojn por delegito al malproksima kongreso? Imagu al vi kiom nia Federacio devus elspezi kiam ĝi sendus al malproksima kongreso tiom da delegitoj kiom ĝi rajtas delegi. Estus 14 delegitoj! Kostoj por vojaĝo kaj restado ekz. por Vieno ĉ f 1400 kaj se estus Nov-Yorko!
Ho jes, ni scias en la statuto estas paragrafo ke oni rajtas sendi skriban aprobon aŭ malaprobon, se oni ne povas sendi delegiton. Do la malriĉaj kaj malgrandaj sekcioj povas simple forresti. Jen la pli demokrata metodo. Sekvo? Ke internacia konferenco de ISE estas tiel malforta kiel tiuj de aliaj internacioj. La supre menciita kdo diras ke estas malĝustaj la atakoj de ni kontraŭ la internaciaj organizoj. Ĉu li ne legas laboristajn gazetojn? Se jes li relegu kion oni skribas nur pri la IIa kaj sindikata internacioj kaj la kritikojn al la mankoj en ilia agado.
Ankaŭ tiu kdo asertas, ke nia Federacio malakceptis fondon de LEA-komitato celante aranĝi la propagandon ĉe intern. lab. instancoj kaj por pli bona rilato kaj internacia kunlaboro inter la LEA-oj. Kompreneble, ĉar la ĉefa celo estas antaŭprepari iun ISE!
Ne estas eble ĉion fari samtempe kaj ni devas saĝe superrigardi la tutan agadterenon. Ĉe internaciaj instancoj ni devas agadi, sed unue ĉiuj en sia lando preparu la grundon. Cetere ne diru, ke ni malrekte akceptis tion kion ni rekte malakceptis. La eblo elekti reprezentantojn en la ĝenerala konsilantaro de SAT, jam pli frue estis traktita kdo! Pli intima kontakto de la LEA-oj por internaciskala propagando certe venos, se ekzistas sufiĉe fortaj LEA-oj. Nun ili venas, sed kelkaj jam preferis la skismon.
Ankaŭ ne pensu ke nur „Internacio" de Esp.-istoj povus agadi ĉe internaciaj instancoj. Oni nomas la ITF (Intern. Transportlab. Federacio). Sed tio kion ĝi faras estas dekomence la laboron de **nia** Federacio kaj de SAT!
Kaj se la skismo-malsano ne komencis furiozi tiam ni estus povintaj kunigi ĉiujn niajn fortojn por atingi pli ankaŭ ĉe aliaj instancoj. Sed la plej grava malhelpo por la ITF (kaj do ankaŭ por ĉiuj aliaj) estas, ke la naciaj sekcioj de ĝi ne sufiĉe okupas sin pri esp. La internaciaj instancoj nur ekuzos esperanton, se la landaj sekcioj estas konvinkitaj pri la neceso kaj valoro. Tion komprenas nia Fed. Tial ĝi turnas sin rekte aŭ pere de siaj membroj regule al ili, ne forgesante la internaciajn instancojn en sia regiono, dum ĝi ĉiam prezentis sian helpon per kaj por esperanto.

Ni havas niajn sanajn ideojn pri la esperanto-propagando en kiu oni ne ĝenu nin. Ĉia agado kontraŭ niaj gvidprincipoj kaj gvidlinioj ni ne povas ne vidi kiel, por la ankoraŭ juna kaj malforta laborista esperanto-movado malhelpa kaj danĝera, malebligante la kunigon de ĉies fortoj.
En tiu okazo ni devas agi laŭ la 15a paragrafo de la ISE statuto — ho ironio! — nome eksigi tiujn kiuj „malutilas al la celoj aŭ la laboro de".... nia Federacio kaj SAT!

RADIO EN RUSIO.

Komence de septembro okazos la festo de internacia tago de junularo.
Nia Esperanta sektoro de Blankrusa Radio Komitato en Minsk aranĝos kelkajn disaŭdigojn dediĉatajn al tiu tago.
Sendu materialojn pri la vivo kaj klasbatalo de via junularo, pri politikaj kaj ekonomiaj postuloj flanke de laborula junularo al fabriko- kaj bienposeduloj, pri strikoj, pri batalo de revolucia kamparana junularo ktp.
Sendu multnombre leterojn, i.p.k., gazetojn, ĵurnalojn, esper. eldonojn ktp.
Ĉio estos rekompencata per samaj eldonaĵoj.
Ni petas tuj respondi.

Minska Radio-Komitato
Esperanta sektoro,
Minsk, Universitetskaja 16,
(Sovet-Unio).

(La programon por Julio ni ricevis 15-7, do tro malfrue. Red. LE.)

Esperanto-insigne toegestaan.

In verband met de nieuwe bepalingen in Nederland voor ambtenaren t.a.v. toegelaten insignes enz. lezen we in „Het Volk" van 27-7 (wij kurs. Red. L. E.):

„De minister van Staat, voorzitter van de raad van ministers, gelet op art. 50 derde lid, van het Algemeen Rijks Ambtenarenreglement, *heeft goedgevonden: vergunning te verlenen dat door ambtenaren in dienst, of bij gekleed gaan in uniform,* behalve het oranje of de nationale kleuren, de na te noemen insignes of onderscheidingstekenen, voorzover betrokkenen overigens daartoe gerechtigd zijn, *worden gedragen:* volgt een reeks insignes w.o.

de groene Esperantoster.

Hieruit mogen we dus afleiden, dat alle rijksambtenaren gerechtigd zijn, event. vergunning kunnen krijgen, in dienst en op uniform het esperanto-insigne te dragen.
Dat men daarvan ruim gebruik make!

WEER EEN NIEUWE AFDELING.

Ditmaal wederom in Rotterdam waar ons distrikt haar 8e afdeling stichtte. Onze Federatie maakt hiermee de 75 afdelingen vol.
En dan te weten, dat we 5 jaar geleden evenveel leden telden als nu afdelingen. Bouwen wij onvermoeid voort, kameraden.

De groene ster in Duitsland.

Op een klubavond der esperantisten te Bratislava heeft een lid dier klub mededeling gedaan van een in Duitsland opgedane ervaring, welke hij als waarschuwing wilde doen strekken aan geestverwanten. Hij was n.l. in Duitsland voor zaken op reis en droeg, naar gewoonte, het esperanto-insigne, de groene ster. Enige duitsers kwamen op hem af, en vroegen hem of hij kommunist was. De koopman antwoordde ontkennend en toen men hem op de ster wees, maakte hij de mannen opmerkzaam, dat de kommunisten een rode ster hebben, doch de groene ster het insigne der esperantisten is. De duitsers vonden, dat esperantisme ook een internationale, pasifistiese beweging is en de esperantisten, even goed als de kommunisten, tegenstanders der nieuwe duitse staatsidee. Zij hebben hem daarop zo geslagen, dat hij bewusteloos naar een ziekenhuis werd gebracht, waar hij enige dagen verpleegd moest worden.

KORESPONDO.

J. de W. Tia via agado ne estas defendebla, sekve malutila do ne povos trovi lokon ĉe ni.

NIEUWE UITGAVEN.

Fremdvortoj en Esperanto de Paul Neergaard. Eldono de SAT. 64 blz. Prijs f 0.50. In zijn „Ekzercaro" § 32, zegt Dr. Zamenhof: **„Diplomatiiston oni povas nomi diplomato, sed fizikiston oni ne povas nomi fiziko, ĉar fiziko estas la nomo de la scienco mem".** Hoe zit dat eigenlik met die z.g. internationale woorden? Regel 15 van de Plena Gramatiko zegt: La t.n. vortoj **fremdaj** t.e. tiuj, kiujn la plimulto de la lingvoj prenis el unu fonto, estas uzataj en la lingvo Esperanto sen ŝango, ricevante nur la ortografion de tiu ĉi lingvo; sed ĉe diversaj vortoj de unu radiko estas pli bone uzi senŝanĝe nur la vorton fundamentan kaj la ceterajn formi el tiu ĉi lasta laŭ la reguloj de la lingvo Esperanto". In de praktijk ontmoet men echter afwijkingen, want — om nog eens een voorbeeld te noemen — terwijl **redaktanto** en **redaktisto** logiese afleidingen zijn van **redakti,** wordt meestal **redaktoro** gebruikt. Heeft regel 15 in de praktijk reeds tot een vaste afleidingswijze geleid? Op deze en nog tal van andere vragen geeft dit boekje antwoord. Paul Neergaard heeft de toepassing van deze regel onderzocht en doet in dit boekje mededeling van zijn bevindingen. Een interessant boekje, dat wij aan ieder, die de taal wat grondiger bestudeert, kunnen aanbevelen.

La vojaĝoj de Gulivero. 1a parto. Vojaĝo al Liliput-lando. Esperantigis Jos. A. de Roos. Eldono: Piet Smits, Tilburgo. 111 blz. Prijs f 1.25.
Bij het lezen van dit boekje vraagt men zich af, of er niet wat beters, wat mooiers en wat degelikers is te vertalen of te vertellen, dan dit soort verhaaltjes. Reeds voor de oorlog werd er in de Esperanto-pers gewezen op de overproduksie aan sprookjes, legenden, sagen e.d., doch steeds verschijnen er nieuwe, die zich alsmaar aandienen als „lektuur voor beginners", waardoor goede, klassieke literatuur voor hen onbekend blijft. Wij zijn van mening, dat als men de beginneling „Fabeloj de Andersen" van Zamenhof in handen geeft, en daarna het een of andere „Unua legolibro" b.v. van SAT of van Kabe, dan is dat welletjes. Daarna moet het menu gewijzigd worden. Altijd beschuitkost, als Gulliver e.d. kweekt het bekende type van „eeuwige beginnelingen", die nooit sterk zullen worden. En bovendien: onze tijd met zijn vele problemen biedt, dunkt ons, aan schrijflustige en daartoe bekwame esperantisten mogelikheden genoeg tot nuttiger werk.
De vertaling van dit werkje verraadt de nederlander. De schrijver, die overigens geen slecht esperantist is, zou goed doen eens grondig studie te maken van de werken van Dr. Zamenhof en eens kennis nemen van „la principoj de sufiĉo kaj de neceso". Dit zal zijn stijl ten goede komen.

Esperanto bij het technisch onderwijs.

Van de Techniese Middelbare School „Technicum", Witte de Withstraat 89a, Rotterdam, (opgericht 1903) ontvangen we een uitgebreid prospektus met lesrooster, van de dagschool en avondkursussen waarin ook het onderwijs in esperanto is opgenomen in de 3 of 4 studiejaren, gedurende 1 à 1½ uur per week. Uit de toelichting bij dit vak blijkt, dat een goed sijfer voor esperanto aan 't eind van de kursus meetelt op het eksamen, evenals op andere techniese eksamens voor een andere taal. De direksie acht het reeds nu, en voor de toekomst nog meer, belangrijker Esperanto te kennen dan welke andere taal ook, op grond van de geweldige verbreidheid van Esperanto reeds nu en acht de kennis van Esperanto een groot voordeel bij het later leren van andere talen.
We wensen direksie en leraren dezer school gaarne sukses bij hun streven, dat meer en meer navolging zal vinden.

Eksamen doen.

Het eerstvolgend eksamen voor diploma A en B zal plaats vinden op Zondag 8 Oktober a.s. te Den Haag.
De kosten van deelname zijn: voor kandidaten, die lid zijn van onze Federatie of van LEEN, NK, NCEV of NOSOBE, voor eksamen A f 2.50 en voor eksamen B f 4.—; voor hen die niet bij een van genoemde organisaties zijn aangesloten, het dubbele.
Werklozen betalen echter de helft. Zij die niet slagen kunnen aan een volgend eksamen deelnemen voor eveneens de helft (dus niet meer kosteloos.)
Aanmelding vóór 8 September a.s., onder gelijktijdige storting van het eksamengeld op postrekening 142615 ten name van G. P. de Bruin, G. J. van Heekstraat 140, Enschede.

De aandacht wordt erop gevestigd, dat geldzendingen 2 à 3 dagen onderweg zijn. Het is dus gewenst het eksamengeld vroegtijdig te storten. Aanmeldingen, waarvan het geld niet vóór 8 September in ons bezit is, worden ter zijde gelegd. Zij, die zich reeds opgegeven hebben bij Kdo Heessels, Den Haag, behoeven zich niet opnieuw aan te melden, maar betalen tijdig hun eksamengeld aan kdo Heessels.
Te Amsterdam zal vermoedelik in Desember een eksamen plaats vinden. Zij, die in Mei j.l. niet geslaagd zijn kunnen alleen aan dit eksamen deelnemen. Zij, die in Mei j.l. niet zijn toegelaten wegens te late aanmelding of betaling, kunnen naar verkiezing te Den Haag of in Amsterdam eksamen doen.

G. P. de Bruin, sekr.-penningm.
G. J. van Heekstraat 140, Enschede.

Ensendita.

KIAL?

Dimanĉon la 30an de Julio okazis la porpaca demonstracio en Antverpeno.
Ĉiuj anoj povis scii ke la antverpenaj kdoj intencis aranĝi jam sabaton, interfratiĝvesperon kaj dimanĉon apartan grupon en la demonstracio. Nun oni pensus, ke precipe la nederlandaj gekdoj favorus ĉi tion, sed ho ve, kia granda seniluziiĝo ĉe la aranĝintoj. Venis sabaton nur tre malmultaj, kaj dimanĉe la grupo estis nur malgranda. Ĉu ĉi tio estis neevitebla?
Pri la anoj kiuj sentis la devon kunmarŝi en la sindikataj grupoj mi ne parolus ĉar fakte tiuj ne ĉeestis kiel esperantistoj.
Sed mi vere miris, leginte en Voorwaarts „uit Eindhoven is een flinke troep Esperantisten medegekomen".
Estas ĝojige kiam en iu sekcio la membroj estas aktivaj. Estas ankaŭ grave, ke la raportistoj rimarkis la Esperantistojn, sed ĉu la valoro ne estus pli granda, kiam la Eindhovenaj gekdoj kunhelpus fari unu grandan grupon de Esperantistoj?
Ĉu la porpropaganda signifo de unu granda grupo ne estus pli granda, ol de du aŭ eble pli da grupetoj?
Ĉu en niaj vicoj ne valoras la proverbo „Unueco faras potencon"? C. v. Gink.

NOVA ADRESO.

La redakcio de La Juna Batalanto, informis nin ke ĉio devas esti sendata al la adreso de Dro Wilhelm Solzbacher, 77, Montée de Pilate, Luxembourg, Eich, Luksemburgo.

Bestelt nu reeds uw studieboeken en literatuur bij onze
LIBRO SERVO
FLE
VALENTIJNKADE 2
POSTGIRO 111278

Mededelingen van het Federatiebestuur

Sekr.: Postbus W. 6, Amsterdam-W. Libro-Servo: Valentijnkade 2, Postgiro 111278.
Penningmeester en Administratie L.E.: Valentijnkade 2, Amsterdam-O., Postgiro Nr. 144698.

MEN LEZE DEZE RUBRIEK STEEDS EN GOED!

Denkt er om, de tentoonstellingen en de propagandatijd staan voor de deur.

Raambiljetten.
Aanplakbiljetten.
Strooibiljetten.

Hebben *alle afdelingen* reeds besteld? Leest nog eens na wat we in het vorige nummer hiervan schreven.
Zij die nog niets bestelden, doen dat nu dadelik.
Weet wel, dat de genoemde prijzen alléén mogelik zijn bij vele bestellingen.
Betaling eerst na aflevering.

Onze propagandabrosjure
Wat ieder van esperanto weten moet.
We deelden reeds mede dat deze kan verschijnen en verkocht worden *voor 5 sent* (24 pag., keurig uitgevoerd) als *alle* afdelingen een aantal bestellen gelijk aan het dubbele van hun ledental.
Echter verwachten we, dat men meer bestelt omdat het toch zeker voor menige afdeling een klein kunstje is 100 à 200 eks. te verkopen, zo niet meer. Reeds kwamen goeie bestellingen binnen. Een afd. bestelde 10 per lid! Zo hoort het.
Betalen komt later.

Nia Lernolibro (Ons Leerboek).
Doordat de techniese indeling beter en ruimer wordt verzorgd, zal het boek 208 pag. tellen en aan duidelikheid winnen.
De prijs blijft echter f 1.— (gekartonneerd nu f 1.15).
Echter wordt de korting voor onze afdelingen nu gesteld op *30%* (vorig jaar 25%).

Vertaling der oefeningen
voorkomende in „Nia Lernolibro".
Deze worden eveneens herdrukt in overeenstemming met de nieuwe druk van het leerboek.
De prijs is f 0.25. Korting eveneens *30%*.

Wat we meer uitgeven.
Binnenkort zullen we een boekje uitgeven getieteld *Voor het eksamen*. Dit is bedoeld voor hen die eksamen A willen afleggen. Het bevat o.a. de eksamentaken van 14 Mei met vertaling, 150 diverse zinnen enz. enz. Eenzelfde werkje willen we het licht doen zien voor eksamen B.

Tentoonstellingsmateriaal.
Voor Sept. is reeds bijna al het materiaal aangevraagd. Men wende zich hiervoor tot kdino E. Faulhaber, Marathonweg 15², Amsterdam (Z.).

Klubbladen.
Er zijn enkele afdn. welke een eigen klubblad uitgeven. Het Federatiebestuur stelt er prijs op hiervan geregeld een of meer eksemplaren te ontvangen.

Kunveno
de la Federacia Konsilantaro.
Dimanĉon 27 Aŭg. je la 10a horo. Amsterdam (West), Hudsonstraat 127.

Tagordo.
Malfermo kaj Protokolo.
Raportoj de la Konsilantaranoj.
Raportoj de la Fed. estraro.
Vintra laboro.
Paŭzo.
Starigo de ISE (apelacio al eksigo de gekdoj Klatil kaj Muŝik).
Kongresdecidoj.
Afero Aalsmeer.
Ekzamena komitato.
Diversaj Aferoj.
Libera diskutado kaj Fermo.

Vojaĝkostoj estas por konto de la Fed. kaso kaj estos dum la paŭzo repagataj.

Tranoktigo.
Amsterdamanoj kiuj havas liton por unu nokto de 26-27 por konsilantaranoj kiuj jam venos sabaton, bonvolu pri tio informi tuj la Fed. sekretarion.

Royement.
Het Fed.bestuur besloot onder nadere goedkeuring van de op 27/8 plaats vindende Fed.Raadsvergadering, te royeren Gekdoj Klatil, leden van afd. A'dam XIII en kdo L. Muŝik, lid van afd. Gent, op gronden nader reeds in LE uiteengezet.

UIT DE FED. BEST. VERG.

Uit de vergadering van 19 Julie.
Afdeling A'dam II verzocht, in verband met de slechte finansieele toestand, (onvermijdelik hoge zaalhuren, deficiet kursussen enz., enz.) enige tegemoetkoming en zo nodig, gratis of goedkoop propaganda-materiaal voor de a.s. winter. Dit wordt toegestaan. Kdo De Wit oordeelde het nodig om van een brief aan het bestuur een kopie naar de voorzitter te sturen om zeker te zijn, dat de brief voorgelezen en behandeld zou worden. De voorzitter stuurde deze terug daar iedere brief, die het sekretariaat bereikt ook behandeld wordt en hij, gelijk het gehele bestuur, dusdanige handeling voor een goed lid minderwaardig acht. De eksamens van de Federatie worden vastgesteld. In het a.s. SAT-kongres zal kdo Veen het Federatiebestuur vertegenwoordigen. De eerste resultaten van oze persdienst worden onder het oog gezien. Afdeling Arnhem vraagt een geldelike bijdrage om een siklostiel-apparaat te kunnen aanschaffen. Toegestaan onder voorwaarde, dat ook het distrikt Gelderland daarvan gebruik kan maken. Van de VARA ontvingen wij, op een desbetreffend verzoek, de toezegging om op 19 en 26 Augustus een korte rede te mogen uitzenden. Onze kdoj Degenkamp en Lem hebben bereids hun medewerking toegezegd. De winterpropaganda wordt vastgesteld. Kdo Alings brengt een bevredigend rapport uit van de vergadering van ons belgies distrikt. Aangezien gekdoj Klatiel noch kdo Muŝik bereid zijn zich uit ISE terug te trekken, heeft het Fed.-bestuur hun royement uitgesproken. Ze zullen beroep kunnen doen op de eerstvolgende vergadering van de federatieraad. Deze wordt gesteld op 27 Aug. in „Propra Domo", Hudsonstraat 127, Amsterdam. De korrespondensie wordt nog behandeld. Voor de demonstratie in Antwerpen zal ons sekr. in België het benodigde kwantum strooibiljetten voor rekening der Fed. doen drukken. Ons Fed.-bestuur stelde in samenwerking met de franse LEA een schrijven samen in 6 talen, waarvan de afgevaardigden in het I.V.V.-kongres te Brussel, een eksemplaar wordt ter hand gesteld. Maatregelen worden besproken en getroffen, om in samenwerking met de arb. esp. beweging in andere landen, de werk- en werfkracht van SAT te bevorderen en de versplintering tegen te gaan. Tot de VARA zal het verzoek worden gericht om, als de programmaas in vreemde talen worden omgeroepen, dit ook in het esperanto te doen.

Distrikts Mededelingen

DISTRIKT NOORD-HOLLAND.
Sekr.: Assumburgstr. 18, Beverwijk.
Uit de bestuursvergadering van 16 Julie.
De te voeren propaganda in Alkmaar werd besproken. De verzorging van het tentoonstellingsmateriaal heeft de volle aandacht. Wat betere medewerking is echter niet overbodig. Er is vooral veel tekenwerk, spreuken, platen, enz. Wie verleent hiervoor zijn medewerking? Kdo Monnikendam, Rigelstraat 99, Hilversum, zal u gaarne noteren.
In verband met de omstandigheden in het Noorden zal getracht worden daar 1-2 maandelikse bijeenkomsten te organiseren. Kdo De Kruiff te Hoorn zegde zijn medewerking daarvoor reeds toe. De ekskursie naar 't Gooi heeft plaats op 27 Augustus. De kwestie met afdeling Wormerveer is opgelost. De sekretaris woonde haar laatste vergadering bij en is er in geslaagd een bevredigend resultaat te bereiken.

Al ekskursamantoj!
Bonvolu bone noti la **Renkontiĝon en 't Gooi je la 27a de aŭgusto".**

Programo:
Alveno en Bussum apud la stacidomo.
10.30- 11 horo. Marŝado al la erikejo inter Bussum kaj Hilversum.
11.45 h. Tagmanĝo en la erikejo.
12.30 h. Parolado de kdo P. Krijt.
13.30 h. Prezentado kaj deklamado
14. h. Raporto de SAT-kongres-vizitintoj.
14.45 h. Marŝado al la VARA-studio.
16 h. Marŝado al la urbdomo en Hilversum.
17 h. Adiaŭado.

Kvankam ĉi tiu programo certe sufiĉos, sekcioj Bussum kaj Hilversum penos ankoraŭ pliriĉigi ĝin. Por ke sukcesu ĉi tiu ekskurso, nepre necesas, ke la partoprenontoj estu multnombraj. Ni petas ankoraŭ: „Ne lasu hejme flagojn, tukojn, kantarojn, ktp"!

DISTRIKT A'DAM.
Sekr. Graaf Florisstraat 13.
Ekskursie
op Zondag 20 Augustus. Vertrek per fiets om 7 uur van de Duivendrechtse brug, om 8 uur van de Hoofdweg hoek Haarlemmerweg, naar Bad Bloemendaal.
Daar worden de fietsen gestald. Wandelen langs het strand, baden, zwemmen enz. Terug in Amsterdam (West) 18 uur. Denk om alles.

DISTRIKT ROTTERDAM.
Sekretariaat: Korfmakerstraat 90.

La distrikto bone prosperas. Apenaŭ stariĝis **la sepa sekcio kaj** denove jam estas nova! La 19an de Julio la sekcioj II kaj V en kunlaboro kun la distrikto kunvenis en Charlois kaj sukcesis fondi tie la novan 8an sekcion kun 17 anoj.
Kiel estraron oni elektis la kdojn: C. A. Oosthoek, prezidanto; J. Blanken, kasisto; kaj G. Brugman, Wolphaertsbocht 66 a, sekretario.
Kdo v. Essen salutis por la distrikto la novan sekcion kaj esprimis la esperon ke ĝi montru sin inda okupi lokon en la Rotterdama sekciaro. Kdo Bout paroladis pri la celo de la Federacio kaj de SAT kaj precipe akcentis la diferencon inter la burĝa Esp. movado kaj ni. Post tiuj ŝatataj vortoj oni fiksis la konversacivesperon kaj respondis kelkajn informpetojn.
La 8a sekcio ekzistas. Kaj nun.... Baldaŭ al la naŭa kdoj! C. v. E.

UIT DE AFDELINGEN

Zie ook „Agenda".

AFD. A'DAM I. Sekr.: Smaragdstraat 6[1].

Onze afd. houdt op 16 en 17 Sept. een grote tentoonstelling in de Galerij No. 15 (bij het Frederiksplein). Hiervoor maken we een biezondere propaganda waarvoor ieders hulp voor en tijdens de tentoonstelling gewenst is. Brengt allen bezoekers en kursisten aan.

AFD. A'DAM II. Sekr. Weidestraat 42 (O.).

De ledenvergadering, aangekondigd op 28 Julie j.l. is uitgesteld tot Dinsdag 22 Augustus om 8.15 uur in het Meerhuis. Wij verzoeken zeer de aandacht der leden voor de in verband hiermede door hen ontvangen sirkulaire. In Sept. verschijnt ons klubblad weer.
Het Bestuur.

AFD. A'DAM III. „Tagiĝas en l'Oriento".
Sekr. Sumatrastr. 238 (Oost).

Kun granda danko ni ricevis la donacon de la tri amsterdamaj sekcioj. La kamaradoj certe kun ĝojo rigardos nian bele ornamitan ejon.

La okan de Aŭg. vizitis nin germana kamarado, korespondanto de unu el niaj anoj. Li dum la tuta vespero kaptis nin per sia tre interesa rakonto el Germanio. Li parolis i.a. pri la kongreso en Kolonjo. Oni tie tute ne rimarkis ion de ia festo. Nenie oni vidis flagojn, tukojn ktp tial ke oni ankaŭ ne povis vidi ke tie okazis kongreso. Oni ne povas paroli pri „sukcesplena festo". En Germanio oni malpermesas la portadon de nia insigno ankaŭ de SAT kaj nun la Esp. kam. portas ĝin en la monujo. Iu S.A.-ano diris al li „vi estas homaĉo, ĉar vi portas insignon de Hebreo". En la paŭzo belan desegnaĵon verkitan de li mem li donis al ni. Estas bela rememoro al la germana frateco Esperantista kiu feliĉe ankoraŭ vivas. Kantante la Internacion ni disiris.
J. v. Wesel, sekr.ino.

AFD. A'DAM V. Sekr. Postjeskade 45.

22 Aŭgusto 8.30 horo parolos por sekcio A'dam V kdo S. Aarse pri vojaĝspertoj en Svedio en propra domo, Hudsonstraat 127, A'dam W.
G. Roelofs, sekretario.

AFD. A'DAM IX. Sekr. Barentzstraat 71.

Por la 23a de Junio nia grupo invitis kdon Agosti, por prelegi pri la laborista-movado en Italio antaŭ la faŝismo kaj nuntempe.
Saman vesperon ankaŭ germana kdo vizitis la klubon, estinta gasto de iu el ni. La ĉeestintoj pasigis veran agrablan vesperon.
Kdoj ni esperas ke ekde nun ĉiuj regule vizitados la klubvesperojn, ĉar tiam ni progresos.

Mi sciigas al ĉiuj, ke la klubejo de nia grupo ekde la **4a de Aŭg.** estas en la konstruaĵo **„De Arend", Planciusstraat.** Kaj ke ni kiel antaŭe regule ĉiun vendredvesperon havas nian klubvesperon. Al la ĉeestintaj gekdoj tre plaĉis la salono, nun gekdoj kiam iuj deziras longan restadon en la nuna ejo; tiam vere estas devo de ĉiu membro kunlabori al la kreskado de la grupo. Post kelke da instigaj vortoj de la prezidanto kaj salutinta ĉiujn; la sekretario voĉlegis kelkajn interesajn sciigojn. Envenis la pordisto de la konstruaĵo, transdonanta al la prezidanto bukedon da floroj, al kiu estis ligita koverto enhavanta letereton, ke la donacanto estas iu, kiu ŝatas la Esp.-lingvon. Ĉiuj ĉeestantoj kore kaj kun aplaŭdo akceptis la donacon. Gekdoj la unuan vesperon en nia nova ejo tre plaĉas al vi, nun estas al vi; ke ni ĉiam havos tiajn vesperojn, do vizitu regule vian klubon, estu helpanto al ĉio, kio koncernas la sanan evoluadon de la grupo kaj la anaro. Tiam ni baldaŭ povas nuligi nian lastan provizoran decidon.
Per ĉi tiu artikoleto mi aldonos jenan: Renkontinte Esperantistojn el Bremen ili petis al mi por saluti ĉiujn geesperantistojn; eĉ sur ŝipoj la kdoj estas devigitaj forigi la esperanto-insignon. Otsen.

AFD. GOUDA.
Sekr.: 4de Kade 121.
Evenals in Amsterdam verzochten we in Junie in samenwerking met de burgerlike groep het gemeentebestuur haar medewerking voor het verspreiden aan de onderwijzers van de brosjure „Esperanto op de School".
Eerst een onzer bij Burgemeester, als Weth. van Onderwijs, op bezoek met het resultaat, de vaste overtuiging dat het wel voor elkaar zou komen. Dezer dagen kregen we als antwoord, dat ze, na er een maand over gepiekerd te hebben, er afwijzend over hadden beschikt „in verband met de voorschriften betreffende de vrijdom van port voor de gemeentebesturen". In Amsterdam ging het wel, in Gouda niet; drukken daar andere verordeningen op de gemeentebesturen of zouden er nog te veel konservatieve elementen deel uitmaken van de raad?
Sekr. P. Maarsen.

AFD. GRONINGEN. „La Norda Stelo".
Sekr. Gerbr. Bakkerstraat 58 a.
Donderdag 13 Julie had onze maandelikse vergadering plaats en werd besloten vakansie te nemen tot de eerste Donderdag in September. Wij verwachten dan alle leden weer op onze bijeenkomsten, welke elke Donderdagavond om 8 uur worden gehouden bij Schortinghuis, Vismarkt.
Dinsdag 18 Julie werd voor onze afdeling een lezing gehouden, door k-do Willy Burgemeister uit Tsjecho-Slowakye. De aanwezigen hebben zeer genoten van het leerrijke en tevens vrolike onderwerp. De opkomst van on leden had echter wel iets groter kunnen zijn. Of heeft de vakansie daaraan misschien schuld? Het Bestuur.

AFD. STADSKANAAL.
Sekr. Eemskade H 248.
Reeds enige tijd worden onze 14-daagse bijeenkomsten wegens ziekte niet in „Nia Hejmo" gehouden, doch om beurten bij verschillende leden tuis.
Behandeld worden behalve verenigingszaken, Gvidilo en de vragen uit L. E. Nazien diktee. Kunnen we, behalve de geregelde bezoekers, ook de anderen nog eens verwachten?
De Sekr.

AFD. ZAANDAM. Estrarejo: Zuiddijk 362.
La monatoj Julio kaj Aŭgusto estas ĝenerale monatoj dum kiuj la esperantistoj jam komencas pritrakti la planojn kaj laboron por la venonta sezono.
Eble estas membroj kiuj opinias, ke niaj planoj ne estas plenumeblaj. Sed ni pensas, ke estos eraro, se ni ne faros ĉion, por atingi nian celon kiel eble plej frue. Ni nun ankoraŭ havas la eblecojn kaj ni uzu ilin. Esperante ke niaj membroj bone komprenos tion nia programo jen sekvos.
Ekspozicio en Oostzaan. Salono Concordia (Lust) je sabato kaj dimanĉo la 16an-17an de Septembro.
Kurson ni nepre mem organizos tie. Ekspozicio en Zaandam. Supra-salono de la hotelo „Het Wapen van Zaandam" ĉe la ŝipejo je sabato kaj dimanĉo la 30an de Septembro kaj la 1an de Oktobro.
Pri kursoj ni ankoraŭ estos priparolantoj kun la Instituto de Popolklerigado, do poste ni informos pri tio.
Por la ekspozicioj en la du vilaĝoj kaj ankaŭ en Zaandamo ni jam havas la kunhelpon de diversaj politikaj kaj kulturaj organizoj. Konstatante, ke niaj membroj ankoraŭ ne kuraĝas paroli kaj uzi nian lingvon, ni aranĝos kurson nur por niaj membroj, kiu ĉefe devos atenti parolmalfacilecon, eventuale sub la gvidado de iu eksterlanda kamarado.
El nia estraro libervole nia kdo Geert Driesten partoprenis la demonstracion internacian en Antverpeno la 30an de Julio kaj ni ankaŭ intencas partopreni la mitingon de la V.V.S.U. la 27an de Aŭgusto en Utrechto.
Niaj membroj estas petataj se ili posedas interesajn esperantaĵojn (leteroj ktp) prunte doni ilin al ni, por ke ni uzu ilin por la ekspozicio.
Cetere kompreneble ni esperas ke niaj membroj ĉiuj estos pretaj ĉe la plej unua alvoko nia por helpi nin, ĉu en la ekspoziciejo ĉu per disdonado de propagandiloj.
La Estraro.

ATENTU GEKAMARADOJ!
Al la sekretario de Wormerveer, Klaas Stam (la plej malgranda ano de nia Federacio) okazis akcidento. Li falis en la dunoj kaj lia kruro elartikiĝis. Nun li devas ripozi longan tempon. Mi petas ĉiujn, kiuj konas lin, sendi saluton por doni iun konsolon dum la longa izoleco. Lia adreso estas: Klaas Stam, Zandweg 119, Wormerveer.
(Ni esperas ke nia fervora kdo baldaŭ resaniĝos. Red. L.E.)

PUBLIKA KUNVENO.
La 21an de Aŭgusto, lundvespere okazos grava kunveno en propra domo. Parolos du germanaj kamaradoj pri la cirkonstancoj en Germanio. Ĉiuj estas invitataj.
Por la 6a grupo, W. Wessels.

AGENDA

Zie ook „Uit de Afdelingen". Ieder bezoeke de vergaderingen

Voor Zondag 20 en 27 Augustus. Zie distriktsberichten op pag. 121.
A'dam II. 22 Aug. vergadering om 8.15 uur in het Meerhuis.
A'dam V. 22 Aug. 8.30 uur spr. kdo Aarsen, Hudsonstraat 127 (W.) (Propra Domo).
Amsterdam VIII. Iedere Dinsdag 8 uur, klubavond in 't Jeugdhuis, Polderweg.
A'dam IX. Vrijdagsavonds klubavond in „De Arend", Planciusstraat.
Groningen. Elke Donderdagavond bijeenkomst 8 uur bij Schortinghuis, Vismarkt.
Den Haag IV. Elke donderdagav. 8 uur konversatie in kafee Metz, Calandplein 20.
Hillegersberg (R'dam VI). Klubavond Woensdags van 8-10 uur in „Nia Domo", v. d. Veldelaan 20.
Hilversum. Konversatie en kursus elke Woensdagavond 8 uur, Leeuwenhoekstr. 140.
Rotterdam II. Elke dingsdagav. bijeenkomst van 8-10 u. i. h. Jagershuis, Weimansweg 70.
Rotterdam III. Klubavond Maandags in 't NASB-gebouw, Nanningstraat 13.
Rotterdam V. Elke Dinsdagavond klubavond 8 uur in „Spoorzicht", Hilledwarsstraat 2 b.
Kunveno Merkredvespere 8-10 en salono de „Nia Domo", Van der Veldelaan 20.
Scheveningen. Maandags klubav. 8 u. v. Egmondstr. 130.
Zwolle. Elke Donderdagavond om 8 uur bijeenkomst in Palvu.